

Delårsrapport 2020

Periodens händelser

Våren och sommaren 2020 har präglats av den globala coronapandemin. Alla delar av social sektor har påverkats och samarbetet inom och mellan olika verksamheter har satts på prov. Som socialchef kan jag konstatera att samarbetet fungerat bra och att vi kunnat undvika smittspridning i våra verksamheter. Social sektors medarbetare har visat prov på engagemang, flexibilitet och samtidigt behållit lugnet. Verksamheten har inte avstannat utan istället har nya arbets- och mötesformer utvecklats. Möten hålls digitalt för att undvika smitta. Stöd till medborgare erbjuds utomhus, via telefon och digitalt. Boende i särskilda boendeformer umgås med sina anhöriga utomhus, på avstånd.

Besöksförbud i våra särskilda boendeformer infördes tidigt, liksom utökat fokus på basala hygienrutiner. Inventering av våra förråd av skyddsutrustning visade att vi, i likhet med andra kommuner, inte skulle klara en situation med ett stort antal smittade i våra verksamheter. I den akuta situation som förelåg med anledning av Covid-19 tvingades många kommuner gå utanför de upphandlade avtalen då dessa leverantörer inte kunde leverera material, både på grund av brist men även till följd av att sjukvården/regionen prioriterades. Den globala bristen på skyddsutrustning ledde till att vi, liksom andra kommuner, tvingades lägga resurser på att försöka anskaffa skyddsutrustning samtidigt som ottydliga nationella riktlinjer och direktiv förelåg. Direktiv, krav och riktlinjer har dessutom ändrats under tiden. Poängteras skall dock att Höors kommun hela tiden haft korrekt skyddsutrustning att tillgå, om än i små mängder.

Social sektors uppdrag är att tillse att skattebetalarnas pengar används på ett sådant sätt att de kommer personer med störst behov till del samt att arbetet ska stärka den enskildes egen förmåga. Genom en gemensam värdegrund ska alla, medarbetare såväl som medborgare bemötas utifrån sina styrkor. Våra insatser ska bidra till att frigöra medborgarnas egna resurser samt öka känslan av sammanhang och därmed välmående. Trots fokus på att förhindra smittspridning av covid-10 har detta arbete fortsatt dagligen. Emellertid har planerade utvecklings- och utbildningsinsatser tvingats stå tillbaka. Mer om detta beskrivs under "Nämndens prioriterade områden 2020". Den pågående pandemin har också fått konsekvenser för vårt funktionsstödande arbetssätt och riskerar därmed att leda till att medborgare inte kan upprätthålla sin funktionsförmåga. Ett exempel är att medarbetare serverar dagens måltider till boende i våra särskilda boendeformer istället för att de själva förser sig med mat. Syftet är att förhindra smittspridning.

Folkhälsomyndighetens riktlinjer innebär också att många äldre och funktionsnedsatta upplever en större isolering än tidigare, vilket leder till minskad känsla av sammanhang. Det tillsammans med färre sociala kontakter inverkar både på den psykiska och fysiska hälsan och kan leda till större omvårdnadsbehov på sikt.

Det strategiska arbetet med att planera för hur social sektor ska möta kommunmedborgarnas behov i framtiden fortsätter. I april 2019 tillkom en ny boendeform i socialtjänstlagen. Biståndsbedömda trygghetsboenden är avsedda för äldre personer som

har behov av trygghet, samvaro och visst stöd, men inte heldygnsvård. En arbetsgrupp, med uppgift att planera det beslutade biståndsbedömda trygghetsboendet på Orup, har tillsatts under våren. Två visningslägenheter är färdigställda.

Prioriterade områden

Fokusområde: Samhällskontraktet

KFs mål: Medborgare och företagare är en resurs

När förändringstrycket stiger av klimatutmaningar, automatisering och tilltagande kompetens- och resursbrist i den offentliga sektorn blir förmågan att engagera och kommunicera med medborgarna en helt avgörande framgångsfaktor. Utan hög tillit och en vital dialog mellan människor och myndigheter saknas förutsättningar att lyckas med det som krävs varje gång samhället går igenom en snabb transformation: en omförhandling av samhällskontraktet. Denna omförhandling av samhällskontraktet är socialnämndens viktigaste fokusområde att arbeta med tillsammans med övriga nämnder. Vad förväntar sig framtidens Höörbor av sig själva, varandra och av de kommunala verksamheterna ifråga om att ge och få, rättigheter och skyldigheter?

Aktiviteter

- Tydliggöra socialtjänstens uppdrag
- Utveckla salutogena (hälsofrämjande) arbetssätt
- Utveckla familjerådslagsarbetet

Exempel på hur aktiviteterna omsatts i praktiken

- Kontinuerlig dialog i arbetsgrupperna och med kommunmedborgarna om socialtjänstens uppdrag
- Tvärprofessionellt arbete vid utredning av insatsbehov, som innebär att den enskilde medborgaren ges kunskap om hjälpmedel, träning och strategier som alternativ eller komplement till hemtjänst
- Framställt en broschyr med tips på samhällsservice för ökad självständighet i vardagen

Aktiviteter som inte kunnat omsättas i praktiken till följd av pågående coronapandemi

- Förnyad satsning på utbildning i funktionsstödjande arbetssätt
- Familjerådslagsarbetet har inte kunnat utvecklas på det sätt som planerats, men enstaka familjerådslag har ändå kunnat hållas i andra lokaler än familjerådslagslokalen på Björken och med hjälp av digitala lösningar

Fokusområde: Folkhälsa

KFs mål: God livsmiljö och boende för alla

Folkhälsa är ett mått på en befolknings samlade hälsotillstånd, både vad gäller nivå och fördelning av de samlade individernas hälsa. En god folkhälsa handlar alltså inte bara om

att hälsan bör vara så bra som möjligt, den bör också vara så jämnt fördelad som möjligt. En definition som ofta används för att beskriva hälsa är att må bra, ha tillräckligt med resurser för att klara vardagens krav och att kunna förverkliga personliga mål. En person kan uppleva god hälsa trots sjukdom eller funktionsnedsättning, men också må dåligt utan att i medicinsk mening vara sjuk.

Alla människor befinner sig på en flytande skala någonstans mellan de två polerna "frisk" och "sjuk". Det som håller individen närmare friskpolen är om hen upplever KASAM, en känsla av sammanhang. KASAM är uppbyggd av begreppen hanterbarhet, begriplighet och meningsfullhet. Socialnämndens fokusområde Folkhälsa innebär att tillsammans med övriga nämnder arbeta för en ökad känsla av sammanhang hos Höors medborgare.

Aktiviteter:

- Använda förhållningssätt och metoder som ökar känslan av sammanhang
- Arbeta för att alla medborgare ska vara en del av ett stödjande socialt nätverk
- Utveckla familjerådslagsarbetet

Exempel på hur aktiviteterna omsatts i praktiken

- En projektgrupp planlägger verksamheten på det biståndsbedömda trygghetsboendet, som ska öppnas 2021
- Daglig verksamhets mediagrupp har flyttat in i kommunhuset och ses nu som en naturlig samarbetspartner i det dagliga arbetet
- Digitala samtal används inom individ- och familjeomsorgen vid samtal med barn
- På våra särskilda boenden innebär kvalitetshöjande verksamheter ökad delaktighet för de boende
- Ett träningsrum har inrättats på korttidsenheten, Åtorp, för att utöka möjligheterna till rehabilitering

Aktiviteter som inte kunnat omsättas i praktiken till följd av pågående coronapandemi

- Kvalitetshöjande verksamheter på våra särskilda boenden för att öka anhörigas delaktighet eftersom besöksförbud råder
- Att utveckla mötesplatser för social samvaro
- Familjerådslagsarbetet har inte kunnat utvecklas som planerat

Fokusområde: Ökad närvaro i skolan**KFs mål: Förskole- och skolverksamhet med hög kvalitet och god lärmiljö**

Även om orsakerna varierar så finns det vissa drag som förenar många av eleverna som uppvisar problematisk skolfrånvaro. Dessa kan delas in i tre områden: individuella faktorer, skolrelaterade faktorer och sociala faktorer. När det gäller individuella faktorer kännetecknas elever med problematisk frånvaro av att de i högre utsträckning har psykiska och/eller sociala problem, medan skolkande elever oftare ha olika typer av beteendeproblem. De sociala faktorerna bottnar ofta i en utsatt situation i hemmiljön. Eftersom orsakerna till frånvaro är komplexa krävs flexibla och individanpassade insatser. Ett välfungerande samarbete mellan skola och föräldrar är avgörande, liksom samarbete med BUP och Socialtjänst.

Socialnämnden kommer att arbeta med fokusområdet tillsammans med barn- och utbildningsnämnden samt nämnden för kultur, arbete och folkhälsa.

Aktiviteter:

- Erbjuder familjerådslag/föräldrarådslag vid problematisk skolfrånvaro

Aktiviteten har inte kunnat omsättas i praktiken till följd av pågående coronapandemi

- För att inte riskera smittspridning undviks möten med deltagare som inte delar vardag med varandra, vilket omöjliggör större utbildningssatsningar av personal samt innebär stora svårigheter att genomföra familjerådslag

Fokusområde: Verksamhetsutveckling och digitalisering
KFs mål: Långsiktigt hållbar ekonomi och miljö

Digitalisering kan bidra till en mer effektiv och innovativ välfärd. För att Höors kommun ska kunna ta tillvara digitaliseringens möjligheter fullt ut krävs vissa förutsättningar. Ledarskap, juridik, datadriven innovation, en gemensam infrastruktur och digitala funktioner är områden socialnämnden ska fokusera på tillsammans med övriga nämnder, kommunerna inom Unikom och genom olika samverkansnätverk.

Aktiviteter:

- Implementera digitaliseringsstrategin
- Utarbeta en handlingsplan utifrån strategin
- Genomföra och följa upp utifrån handlingsplanen

Aktiviteterna omsätts i praktiken på följande sätt:

- Alla med insatser i ordinärt boende har fått digitala medicinskåp installerade för ökad säkerhet
- Införandet av Lifecare Vård och Omsorg är infört och programmerat enligt IBIC, Individens behov i centrum
- Genomfört projekt för att testa GPS-larm
- Påbörjat arbetet med att skapa interna utbildningar i e-learning
- Välkomnat en ny "medarbetare", E-gon. E-gon är en robot som tar hand om manuella och administrativa uppgifter och fungerar som en egen användare i befintliga system. E-gon handlägger ansökningar om ekonomiskt bistånd.
- Infört BOSS, som är ett verksamhetssystem handläggning av budgetrådgivning och skuldsanering
- Skapat en intern e-tjänst för snabbare hantering av vikariebehov och tillgång till verksamhetssystem

Aktiviteten har inte kunnat omsättas i praktiken till följd av pågående coronapandemi

- Utbildning i IBIC, Individens behov i centrum

NÄMND

Socialnämnden

Ekonomisk utvärdering, utfall och helårsprognos

Verksamhet	Utfall ack aug	Period- avvikelse	Budget 2020	Prognos 2020	Avvikelse 2020
Socialnämnd	-0,5	0,0	-0,8	-0,8	0,0
Äldreomsorg	-107,2	4,3	-166,5	-164,5	2,0
Insatser enligt LSS/SFB	-43,7	-1,7	-62,7	-66,6	-3,9
Insatser till personer med funktionsnedsättning	-15,0	-1,5	-20,3	-20,6	-0,4
Vård för vuxna med missbruksproblem	-3,3	0,5	-5,7	-5,0	0,6
Barn och ungdomsvård	-14,2	0,2	-21,4	-21,1	0,3
Övriga insatser till vuxna	-1,2	0,4	-2,3	-2,0	0,3
Ekonomiskt bistånd	-9,3	0,3	-14,3	-14,0	0,3
Familjerätt och familjerådgivning	-2,1	0,1	-3,2	-3,5	-0,3
Flyktingmottagande	-1,2	1,4	-3,9	-3,0	0,9
Summa (Mnkr)	-197,6	3,8	-301,1	-301,1	0,0

Socialnämnden prognostiserar att hålla tilldelad budgetram för året och redovisar ett överskott på 3,8 mnkr efter augusti. Alla verksamheter redovisar överskott alternativt nollresultat med undantag för insatser enligt LSS och insatser till personer med funktionsnedsättning.

Nämndsverksamheten redovisar efter augusti och i prognos för året att hålla tilldelad budgetram.

Äldreomsorgen redovisar ett överskott på 4,3 mnkr efter augusti och prognostiserar för året ett överskott på 2 mnkr. Överskottet beror på fler utförda timmar inom hemtjänst och högre övriga intäkter (avgifter). Vakanta tjänster, statsbidrag och lägre kostnader för övriga verksamheter är bidragande förklaringar till överskottet.

Insatser enligt LSS/SFB redovisar ett underskott på 1,7 mnkr efter augusti. Underskottet har ökat med 1 mnkr jämfört med utfallet i april och verksamheten prognosticerar ett underskott för året på 3,9 mnkr, vilket är 1,7 mnkr lägre än april månads prognos. Underskottet beror på högre personalkostnader, lägre ersättningar från Försäkringskassan och externa placeringar.

På våra gruppboenden är personalbudgeten beräknad utifrån en målgrupp vars behov har förändrats och ökat under året. Medborgarna har större omvårdnadsbehov än tidigare, vilket nödvändiggjort översyn av scheman och ökad bemanning.

Ersättningarna från Försäkringskassan för personlig assistans täcker inte de faktiska personalkostnader som kommunen har.

Aprilprognosen innehöll tre nya externa LSS-placeringar, men två av dessa har inte verkställts eftersom medborgarna tackat nej. Kvarstår gör kostnader för en ny LSS-placering

med ett dygnspris på 4 500 kr. Den förbättrade prognosen kan också förklaras av att behovet av externa platser inom korttids/fritids och daglig verksamhet minskat.

Insatser till personer med funktionsnedsättning redovisar ett underskott på 1,5 mnkr efter augusti och prognosticerar ett underskott på 0,4 mnkr för året. Underskottet beror på högre personalkostnader och kostnader för nya placeringar både inom socialpsykiatri och i form av boendestöd (internat).

Vård för vuxna med missbruksproblem redovisar ett överskott på 0,5 mnkr och prognosticerar ett överskott på 0,6 mnkr för året, vilket är bättre än aprilprognosen på 0,2 mnkr. Överskottet beror både på lägre placeringskostnader och lägre personalkostnader.

Barn- och ungdomsvård redovisar ett överskott på 0,2 mnkr efter augusti. Prognosen för 2020 uppvisar ett överskott på 0,3 mnkr att jämföra med april månads prognosticerade underskott på 0,9 mnkr.

Överskottet beror främst på en återbetalning från Migrationsverket på 1,01 mnkr, som avser kostnader för en LVU-placering 2019 av ett ensamkommande flyktingbarn. Eftersom osäkerheten är stor gällande Migrationsverkets beslut är denna återbetalning inte periodiserad.

Övriga insatser till vuxna redovisar ett överskott på 0,4 mnkr och prognosen för året ett överskott 0,3 mnkr. Förklaringen till överskottet är att antalet placeringar, framförallt avseende skyddat boende, varit betydligt färre under året än förväntat.

Ekonomiskt bistånd redovisar efter augusti ett överskott på 0,3 mnkr. Prognosen för året uppvisar ett överskott på 0,3 mnkr, vilket är bättre än aprilprognosen som visade att verksamheten skulle hålla tilldelad budgetram. Överskottet beror på lägre kostnader för ekonomiskt bistånd och ett aktivt arbete med återkrav av ekonomiskt bistånd.

Familjerätt och familjerådgivning redovisar ett överskott på 0,1 mnkr och prognosen på ett underskott på 0,3 mnkr. Det prognosticerade underskottet beror på ökat kostnader för kontaktpersoner.

Flyktingmottagandet redovisar ett överskott på 1,4 mnkr och prognosen för året ett överskott på 0,9 mnkr. Överskottet beror på lägre kostnader för ekonomiskt bistånd till nyanlända.

Eventuella åtgärder för budget i balans

Tidigare beslutade besparingsåtgärder har haft effekt och budgeten är i balans. Ytterligare åtgärder behöver därför ej vidtas.